

OPŠTA PRAVILA

OMLADINSKOG I STUDENTSKOG ZADRUGARSTVA

("Sl. list SRJ", br. 20/98 i 7/2000 - odluka SUS, "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja i "Sl. glasnik RS", br. 47/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se primena zadružnih principa: dobrovoljnosti, solidarnosti, demokratičnosti, ekonomskog učešća, jednakog prava upravljanja, samostalnosti, zadružnog obrazovanja i međuzadružne saradnje, kao i druga pitanja od značaja za rad i poslovanje omladinskih i studentskih zadruga, uz uvažavanje iskustva i specifičnosti omladinskog zadrugarstva, njegove tradicije, ekonomsko-socijalne, humane i obrazovno-vaspitne funkcije.

Član 2

Studentsko omladinski zadružni savez Srbije (u daljem tekstu: Zadružni savez) povezuje omladinske i studentske zadruge (u daljem tekstu: zadruga) koje su registrovane sa oznakom: "omladinska ili studentska" zadruga i čija je osnovna delatnost propisana zakonom za ovu vrstu zadruga.

Opšta pravila su akt donet za sprovođenje zakonom propisanih javnih ovlašćenja kojima se uređuju minimalne jedinstvene poslovne i moralne norme rada zadruge i zadružnog saveza u cilju promocije, primene i zaštite zadružnog imena, zadružnih principa i zadružnih vrednosti.

Sadržaj i obaveznost primene ovih pravila određena je vrstom i obimom poslova prenetih sa državnih organa na ovlašćeni zadružni savez.

Član 3

Radi zaštite zakonitosti, tradicije, ugleda i interesa omladinskog zadrugarstva, zadružni savez koji vrši zadružnu reviziju (u daljem tekstu: revizijski savez) ima pravo i obavezu da preduzme odgovarajuće mere, uključujući i podnošenje zahteva za pokretanje postupka likvidacije, brisanja iz sudskog registra, uskraćivanje poreskih olakšica i preduzimanje drugih mera od strane nadležnih inspeksijskih i drugih organa, ako zadruga u postupku zadružne revizije ne otkloni utvrđene nepravilnosti u osnivanju i poslovanju.

Član 4

Zadruga i Zadružni savez se osniva i posluje bez udela i nije im cilj sticanje dobiti.

Sredstva za troškove poslovanja i druge zajedničke potrebe zadruga i Zadružnog saveza obezbeđuju zadrugari i zadruga putem uplate članarine.

Članarina iz stava 2. ovog člana sastoji se iz:

- 1) članarine koja se uplaćuje godišnje u jednakom fiksnom iznosu;
- 2) članarine (doprinosa) koja je promenljiva i zavisi od visine ostvarene naknade za rad zadrugara, a utvrđuje se na osnovu jednakog procenta za sve zadruga i zadrugare, i uplaćuje sukcesivno na odgovarajući tekući račun zadruga i Zadružnog saveza prilikom isplate zarade.

Visina, rok i način uplate članarine iz tač. 1. i 2. stav 3. ovog člana, utvrđuje se aktom zadruga na osnovu kriterijuma utvrđenih ovim pravilima i drugim aktima Studentsko omladinskog zadružnog saveza Srbije (u daljem tekstu: Savez).

Nije dozvoljena naplata provizije u vezi rada zadrugara.

Član 5

Radi ostvarivanja socijalne i vaspitne funkcije zadruga, Savez predlaže nadležnim organima donošenje propisa i mera kojima se utvrđuju olakšice i druge pogodnosti za rad zadruga i zadrugara.

Zadruga može u svom nazivu koristiti oznaku "omladinska" ili "studentska" i koristiti olakšice propisane zakonom za ovu vrstu zadruga, samo ako su joj akta i poslovanje u skladu sa zadružnim principima i drugim normama propisanim zakonom i Opštim pravilima.

II ZADRUŽNI PRINCIPI

Član 6

Princip dobrovoljnosti zasniva se na slobodno izraženoj volji pri osnivanju, pristupanju i istupanju iz zadruga.

Princip dobrovoljnosti podrazumeva i dobrovoljno preuzimanje prava i obaveza.

Princip dobrovoljnosti ne odnosi se na propisane i preuzete obaveze zadruga i zadrugara.

Član 7

Princip solidarnosti zasniva se na načelu uzajamnosti i samopomoći, kao tradicionalnim vrednostima omladinskog zadrugarstva.

Principa solidarnosti zadruga se naročito pridržava prilikom određivanja prioriteta za posao, korišćenja zadružnih fondova, kao i u slučajevima povrede na radu, teže bolesti, nesreće u porodici i sl., kao i u odnosima sa drugim činiocima zadružnog sistema.

Član 8

Princip demokratičnosti zasniva se na tome da sva lica, koja ispunjavaju uslove utvrđene Zakonom, ovim pravilima i pravilima zadruga, mogu pod istim uslovima steći status zadrugara i imati ista prava, bez obzira na nacionalnu, versku, političku i polnu pripadnost.

Zadruge su demokratske organizacije svojih članova, koji aktivno učestvuju u utvrđivanju odnosa u zadruzi i u donošenju i sprovođenju odluka.

Zadruga je dužna da obezbedi potpunu jednakost i ravnopravnost svojih zadrugara na demokratskim načelima.

Član 9

Princip ekonomskog učešća zasniva se na obezbeđenju prava zadrugara da, na ravnopravnim osnovama, stiču novčana sredstva za lične i zajedničke potrebe.

Zadruga stiče sredstva radom zadrugara.

Učešće zadrugara u raspodeli sredstava i podmirivanju ličnih i zajedničkih potreba mora biti srazmerno njihovom radnom doprinosu.

Princip ekonomskog učešća isključuje sticanje dobiti ili profita u zadruzi.

Član 10

Princip jednakog prava upravljanja zasniva se na jednakom pravu glasa svih zadrugara u upravljanju zadrugom, nezavisno od ostvarene naknade za rad i uplaćene članarine.

Princip jednakog prava upravljanja sprovodi se neposredno ili preko izabраниh predstavnika u organima zadruge.

Član 11

Princip samostalnosti zasniva se na zadružnoj autonomiji po kojoj su zadruge i zadružni savezi samostalne i nezavisne organizacije u odnosu na političke, verske i druge organizacije i organe.

Član 12

Princip zadružnog obrazovanja zasniva se na obavezi zadruge da, u granicama mogućnosti i stvarnih potreba, vrši obrazovanje, stručno usavršavanje i informisanje zadrugara i zaposlenih u zadrugi, na osnovu jedinstvenog programa koji utvrđuje i sprovodi Savez.

Član 13

Princip međuzadružne saradnje zasniva se na obavezi zadruge da saraduje sa drugim zadrugama i zadružnim savezom uz poštovanje moralnih i poslovnih normi rada.

Savez koordinira međuzadružnu saradnju i saraduje sa drugim zadružnim savezima u zemlji i inostranstvu.

III PRIMENA ZADRUŽNIH PRINCIPA

1. Osnivanje i poslovanje zadruge

Član 14

Zadruga se osniva da bi zadrugarima omogućila da svojim radom ostvare dopunska sredstva i za zadovoljavanje socijalnih, kulturnih, intelektualnih, obrazovnih, sportskih i drugih ličnih i zajedničkih potreba.

Član 15

Zadruga obezbeđuje zadrugarima odgovarajuću pravnu i socijalnu sigurnost za vreme radnog angažovanja.

Organizovanim radom preko zadruge, zadrugari obezbeđuju zaradu i veću sigurnost isplate, odgovarajuće uslove za rad i zaštitu na radu, viši zajednički standard, zadružnu solidarnost, sticanje radnih navika i praktičnih znanja potrebnih za stalno zaposlenje.

Član 16

Zadrugu mogu osnovati studenti, učenici i nezaposlena lica, u skladu sa Zakonom i ovim pravilima, koji nisu mlađi od 15 niti, stariji od 35 godina.

Zadragu ne mogu osnovati pravna lica.

Zadragari, koji su stekli status zadrugara kao osnivači zadruge i zadragari koji su taj status stekli posle osnivanja zadruge, imaju ista prava i obaveze.

Član 17

Sredstva za osnivanje i početak rada zadruge obezbeđuju osnivači.

Na osnovu sredstava uložениh za osnivanje i početak rada zadruge ne mogu se sticati druga prava, osim prava na povraćaj uložениh sredstava, ako su ona veća od iznosa godišnje članarine jednake za sve zadrugare.

Član 18

Fizičko ili pravno lice ne može biti vlasnik zadruge.

Sredstva zadruge su u zadružnoj svojini.

Član 19

Savez pruža informacije, stručnu i drugu pomoć pri osnivanju zadruge, radi osnivanja optimalnog broja zadruga, zaštite i razvoja zadrugarstva.

Član 20

Zadruga obezbeđuje odgovarajuće materijalne, organizacione, prostorne, kadrovske i druge uslove radi postizanja optimalnog nivoa zajedničkog standarda zadrugara i uslova za rad, u skladu sa ciljevima osnivanja zadruge i opštim aktom Saveza.

Član 21

Zadruga je obavezna da se upiše i u zadružni registar koji vodi Savez.

Savez iz stava 1. ovog člana izdaje potvrdu da je zadruga upisana u zadružni registar.

Zadruga je obavezna da potvrdu o upisu u zadružni registar dostavi Agenciji za privredne registre uz prijavu za upis i uz godišnji (završni) račun.

Potvrdu o upisu u zadružni registar zadruga dostavlja Poreskoj upravi uz zahtev za registraciju poreskog obveznika i uz poreski bilans.

Zadruga je obavezna da za potrebe zadružnog registra i zadružne statistike uredno dostavlja podatke u roku i na obrascu koji odredi Zadružni savez.

Zadružni savez je dužan da čuva poslovnu tajnu zadruga i da podatke iz zadružnog registra i zadružne statistike dostavlja resornom ministarstvu i drugom nadležnom državnom organu.

Član 22

Zadruga može obavljati poslove sa nezadugarima i za nezadugare, ako je to u interesu zadrugara, i ako se ne dovode u pitanje opšti ciljevi i zadružni principi omladinskog zadrugarstva utvrđeni Opštim i zadružnim pravilima.

Radi zaštite i ne dovođenja u pitanje zadružnih principa, zadružnih vrednosti, zajedničkih interesa zadrugara i opštih ciljeva omladinskog zadrugarstva, zadruga može obavljati poslove iz stava 1. ovog člana samo ako u svojim pravilima propiše i dosledno primenjuje najmanje sledeća ograničenja obima i način obavljanja ovih poslova:

- da ove poslove obavlja na ugovornoj osnovi kao dopunsku delatnost, u skladu sa zakonom i ovim pravilima;

- da je vrednost obavljenih poslova na godišnjem nivou manja od vrednosti obavljenih poslova sa zadrugarima i za zadrugare;

- da prioritet u radnom angažovanju imaju zadrugari;

- da se ostvareni višak prihoda nad rashodima ne raspoređuje zaposlenima, direktoru, osnivačima ili drugim licima;

- da se ostvareni višak prihoda nad rashodima raspoređuje u zadružne fondove u svrhu poslovanja i razvoja zadruge na zadružnim principima;
- da poslovna dokumentacija kao i sadržaj, forma i rokovi za dostavljanje izveštaja, budu usklađeni sa aktima i uputstvima Zadružnog saveza nadležnog za vršenje javnih ovlašćenja;
- da zadruga prethodno pribavi potvrdu nadležnog Zadružnog saveza, ovlašćenog za vršenje javnih ovlašćenja, da su akta i ukupan rad i poslovanje zadruge, kao i obim i način obavljanja dopunske delatnosti (poslovanje sa licima i za lica koja nisu zadrugari) u skladu sa Zakonom i Opštim pravilima. Potvrda se dostavlja uz godišnji račun i poreski bilans, na zahtev zadružnog revizora ili drugog nadležnog organa i organizacije.

2. Uslovi i način sticanja statusa zadrugara

Član 23

Zadrugar može biti student, učenik i nezaposleno lice, koje nije mlađe od 15 niti starije od 35 godina.

Član 24

Polazeći od principa solidarnosti, humanosti i zadovoljavanja širih interesa, status zadrugara, izuzetno, može steći i nezaposleno lice starije od 35 godina, i to:

- 1) ako se radi o licu teškog socijalnog i materijalnog stanja, izbeglici i drugom socijalno ugroženom licu;
- 2) ako se radi o potrebi angažovanja za rad na specifičnim poslovima u šumarstvu, poljoprivredi i turizmu, koji se ne mogu blagovremeno obaviti na drugi način.

Broj zadrugara iz stava 1. ovog člana ne može biti veći od 10% od ukupnog broja zadrugara na dan 31. decembra t.g.

Član 25

Uz zahtev za sticanje statusa zadrugara podnose se dokazi o ispunjenju uslova (lična karta, indeks, potvrda škole, potvrda o nezaposlenosti ili drugi odgovarajući dokaz).

Podaci o dokazima iz stava 1. ovog člana upisuju se u knjigu zadrugara.

Član 26

Zadruga je dužna da u knjizi zadrugara obezbedi pregledan uvid o broju i osnovu za sticanje statusa zadrugara.

Član 27

Isto lice ne može biti istovremeno zadrugar u više omladinskih i studentskih zadruga.

Zadruga je dužna da od podnosioca zahteva za sticanje statusa zadrugara, pored propisanih dokaza za ispunjavanje uslova, dostavi i potvrdu zadruge, u kojoj je ranije stekao status zadrugara, da nema ugovorenih i drugih neizmirenih obaveza, da je odjavljen iz matične evidencije Fonda PIO, kao i sa podacima iz Knjige zadrugara o isplaćenju zaradi, uplaćenim doprinosima i ostvarenom stažu osiguranja.

Član 28

Zadrugaru se izdaje članska karta.

Podatke koje sadrži članska karta utvrđuje Savez.

Zadruga može u člansku kartu unositi i druge podatke.

Članice Saveza mogu, pored oznake zadruge, na članskoj karti imati i oznaku Saveza.

Član 29

Zadruga vodi urednu evidenciju o zadrugarima, koju čine:

1) zahtev za prijem;

- 2) odluka o prijemu;
- 3) pristupna izjava;
- 4) knjiga zadrugara;
- 5) podaci o zaradama i drugi podaci o članu zadruge.

Zadruga je dužna da vodi odgovarajuću evidenciju u vezi poslova iz člana 22. ovih pravila.

Oblik i sadržaj obrazaca za vođenje evidencije i način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana utvrđuje Savez.

Zadruga može unositi i druge podatke u evidenciju iz stava 1. ovog člana.

Član 30

Na početku svake kalendarske godine zadrugari podnose dokaz da ispunjavaju uslove propisane za sticanje statusa zadrugara.

Član 31

Suprotno je zadružnim principima i ovim pravilima:

- 1) uslovljavanje angažovanja zadrugara članstvom u određenoj zadruzi;
- 2) preuzimanje zadrugara od strane druge zadruge bez njihove prethodne saglasnosti, odnosno nepoštovanje principa dobrovoljnosti i postupka za sticanje statusa zadrugara propisanog Zakonom, ovim pravilima i pravilima zadruge.;
- 3) svaki oblik nelojalne konkurencije, a naročito učešće na javnim oglasima davanjem ponuda i zaključivanjem ugovora sa poslodavcem u kojima je naknada za rad zadrugara, stopa i osnovica doprinosa za obračun sredstava za zajedničke potrebe zadrugara i zadruge, manja od stope propisane ovim pravilima.

Član 32

Lica koja su bila zaposlena u zadruzi ne mogu biti osnivači druge omladinske i studentske zadruge, niti zasnovati radni odnos u drugoj omladinskoj ili studentskoj zadruzi, u roku od godinu dana od dana prestanka statusa zaposlenog u zadruzi, osim u slučaju prestanka rada zadruge, odnosno ako skupština drugačije ne odluči.

Član 33

Pravilima zadruge utvrđuju se prava i obaveze zadrugara, u obimu koji ne može biti manji od obima prava i obaveza utvrđenih Zakonom i opštim aktom Saveza.

Prava i obaveze zadrugara ne mogu se prenositi na druga lica, osim u slučajevima utvrđenim Zakonom.

3. Predmet i način poslovanja (delatnost) zadruge

Član 34

Predmet poslovanja (delatnost) zadruge jeste organizovanje zadrugara radi obavljanja povremenih, privremenih i sezonskih poslova za potrebe poslodavca, kao i poslova privremene zamene odsutnog radnika, povećanog obima rada, odnosno poslova iz delatnosti i van delatnosti poslodavca, za koje se ne zasniva radni odnos ili dok traje postupak prijema u radni odnos.

Vrstu, karakter i dužinu poslova iz stava 1. ovog člana određuje poslodavac u skladu sa zakonom i svojim potrebama.

Pored pretežne (osnovne) delatnosti iz stava 1. ovog člana koja se upisuje u nadležni registar, zadruga može obavljati i dopunsku delatnost uz prethodno pribavljen dokaz da ispunjava uslove propisane zakonom i članom 22. Opštih pravila omladinskog zadrugarstva.

Član 35

Poslove iz člana 34. stav 1. zadrugari obavljaju neposredno na osnovu ugovora sa poslodavcem koji zaključuje zadruga uz saglasnost, i u ime i za račun, zadrugara.

Poslove iz člana 34. stav 2. zadruga obavlja na osnovu ugovora zaključenog u svoje ime i za svoj račun.

Član 36

Poslodavac, je svako poslovno sposobno, domaće i strano pravno i fizičko lice kod koga je zadrugar radno angažovan, osim u smislu propisa o socijalnim doprinosima.

Član 37

Poslodavac je dužan da obezbedi odgovarajuće uslove za rad i sredstva i mere zaštite na radu, u skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu i zaključenim ugovorom.

Član 38

Poslodavac ne može rasporediti zadrugara na poslove suprotno propisima o bezbednosti i zdravlju na radu i pre zaključenja ugovora o obavljanju povremenih i privremenih poslova.

Član 39

U slučaju povrede na radu, radno angažovano lice od strane zadruga ostvaruje odgovarajuća prava ili naknade po osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja, po osnovu polise osiguranja, na osnovu ugovora sa poslodavcem ili po osnovu osiguranja i zaštite obezbeđene na drugi način.

Lica iz stava 1. ovog člana ne mogu potraživati od zadruga ili poslodavca druga prava ili naknade za slučaj povrede na radu osim po navedenom osnovu.

Član 40

Zadruga, zaključuje ugovor sa poslodavcem koji sadrži naročito: predmet ugovora, način izvršenja posla, elemente obračuna naknade za rad, rokove i način plaćanja, uslove rada, zaštitu na radu, naknadu štete i druga prava i obaveze poslodavca, zadruga i zadrugara.

Osnovni sadržaj ugovora iz stava 1. ovog člana, kao i podaci o vrsti i izvršiocu posla, mogu biti utvrđeni i uputom na rad.

Uput na rad ima karakter ugovora, odnosno aneksa ugovora, ako poslodavac prihvati uput na rad i ako rasporedi zadrugara na posao.

Savez utvrđuje minimalan sadržaj obrasca ugovora i uputa na rad, radi obezbeđenja jedinstvene primene zadružnih principa i jednakih minimalnih uslova rada.

Član 41

Ako zadruga obavlja poslove izvan svog sedišta, obavezna je da sa poslodavcem ugovori najmanje iste uslove i osnov za obračun bruto zarade, odnosno naknade za rad zadrugara, u odnosu na uslove ugovorene od strane drugih zadruga koje posluju u tom mestu.

Zadruga je dužna da obavesti Savez o nameri obavljanja poslova izvan svog sedišta.

Savez koordinira rad više zadruga kod istog poslodavca i na istom području i obezbeđuje ravnopravnost uslova rada.

4. Način obračuna, sticanja i raspodele prihoda zadruga

Član 42

Sredstva koja poslodavac uplati na tekući račun zadruge u bruto obračunatom iznosu po osnovu obavljenih ugovorenih poslova čine prihod zadruge.

Obračun i raspodela sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se na sledeći način:

- 1) neto naknada za rad zadrugara, odnosno neto zarada za lične potrebe neposrednog izvršioca posla;
- 2) članski doprinos za zajedničke potrebe zadrugara;
- 3) zadružni doprinos za zajedničke potrebe zadrugara i zadruga;
- 4) doprinos za socijalno osiguranje;
- 5) porez na dohodak;

6) porez na dodatu vrednost.

Sredstva iz tačke 1) nemaju karakter zarade iz radnog odnosa.

Sredstva iz tačke 2) i 3) nemaju karakter provizije ukoliko se obračunavaju po propisanoj jedinstvenoj stopi i koriste namenski.

Struktura sredstava iz tačke 4) do tačke 6) se menja saglasno propisima iz ove oblasti.

Član 43

Neto naknadu za rad iz člana 42. tačka 1) zadruga i poslodavac ne mogu, bez saglasnosti zadrugara, ugovoriti i obračunati u iznosu manjem od minimalne (zaštitne) naknade za rad po jedinici mere koju utvrđuje Zadružni savez najmanje jedanput godišnje.

Savez je dužan da, na pogodan način, obavesti sve zadruge koje se vode u zadružnom registru, o minimalnim naknadama iz stava 1. ovog člana.

Zadruge i poslodavci su dužni da se pridržavaju minimalnih naknada i da o njima obaveste zadrugare.

Član 44

Zadruga je dužna da da nalog za isplatu neto zarade zadrugara, u roku koji ne može biti duži od tri dana od dana uplate sredstava od strane poslodavca.

Zadruga nije u obavezi da, pre uplate odgovarajućih sredstava od strane poslodavca, vrši plaćanje na ime:

- naknada za rad,

- doprinosa,

- poreza,

- naknada po osnovu povrede na radu i sl.

Član 45

Članski doprinos za zajedničke potrebe zadrugara (član 42. stav 2. tačka 2) obračunava se po jedinstvenoj stopi od 10% i koristi se namenski sa tekućeg računa zadruge.

Zadružni doprinos za zajedničke potrebe zadrugara i zadruga (čl. 42. stav 2. tačka 2) obračunava se po jedinstvenoj stopi od 1% i uplaćuje na tekući račun Zadružnog saveza prilikom isplate zarade i uplate drugih doprinosa.

Osnovica za obračun doprinosa iz stava 1. i 2. ovog člana je neto naknada za rad (član 42. stav 2. tačka 1).

Doprinosi iz stava 1. i 2. ovog člana nemaju karakter provizije i sastavni su deo ukupne bruto naknade za rad zadrugara.

Član 46

Doprinos za socijalno osiguranje zadrugara (čl. 42. stav 2. tačka 4) obračunava se po propisanoj stopi i uplaćuje na odgovarajući račun prilikom isplate naknade za rad.

Porez na dohodak građana obračunava se na način i po stopi propisanom zakonom.

Porez na dodatu vrednost obračunava se po propisanoj stopi na osnovicu koju čine sredstva ostvarena shodno članu 45. stav 1. ovih pravila.

Član 47

Zadruga ima karakter nedobitne, odnosno neprofitne organizacije, u poreskom i statusnom smislu, ukoliko su njena akta i ukupno poslovanje u skladu sa zadružnim principima i normama propisanim zakonom i Opštim pravilima, o čemu Zadružni savez sa javnim ovlašćenjima izdaje posebnu potvrdu koja se prilaže uz poreski bilans, odnosno poresku prijavu.

Višak prihoda nad rashodima, utvrđen godišnjim obračunom, raspoređuje se u obavezni rezervni fond u procentu koji ne može biti niži od 10%, a po potrebi i u druge fondove ili se prenosi za pokriće troškova poslovanja u narednoj godini.

Višak prihoda nad rashodima nema karakter dobiti ukoliko zadruga posluje u skladu sa zadružnim principima i normama utvrđenim ovim pravilima.

Član 48

Jedinstvenu metodologiju, odnosno uputstvo za obračun zarada zadrugara, poreza, doprinosa, članarine i drugih naknada i obaveza, utvrđuje Savez u skladu sa zakonom, ovim pravilima i drugim propisima.

Jedinstvenu metodologiju obračuna iz stava 1. ovog člana Zadružni savez je dužan da dostavi državnom organu nadležnom za donošenje i kontrolu primene propisa o javnim prihodima, pre nego je dostavi zadrugama ili javno objavi za potrebe zadruga, zadrugara, poslodavaca i dr.

Jedinstvena metodologija obračuna je obavezujuća za sve zadruge i poslodavce.

Zadružni savez je dužan da obavesti nadležni organ kontrole ako putem zadružne revizije, ili na drugi način, dođe do saznanja da je učinjena poreska evazija primenom nižih stopa i osnovica za obračun.

Član 49

Sredstva ostvarena radom i poslovanjem zadruge su u zadružnoj svojini, i ne mogu se pretvarati u druge oblike svojine.

Sredstva koja zadruga obezbeđuje po osnovu članarine ne valorizuju se i ne vrši se njihov povraćaj po prestanku statusa zadruge.

5. Upravljanje zadrugom

Član 50

Zadrugom upravljaju zadrugari na principu jedan zadrugar jedan glas.

U skupštinu i nadzorni odbor zadruge mogu biti izabrani samo zadrugari, a u upravni odbor i jedan zaposleni, ako zadruga ima više od 50 zaposlenih.

Ako skupštinu čine predstavnici zadrugara, njihov broj ne može biti manji od 21.

Upravni odbor ima najmanje pet članova.

Nadzorni odbor ima najmanje tri člana.

Direktor zadruge mora biti u stalnom radnom odnosu i bira se na pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

Direktor ima ovlašćenje da potpisuje ugovore i vrši druge pravne radnje, kao i da zastupa zadrugu.

6. Zadrružna saradnja

Član 51

Zadruga je deo zadrružnog sistema koji čini: zadrugar, zadruga i zadrružni savez.

Svaki deo zadrružnog sistema dužan je da vodi računa o interesima sistema kao celine.

Zadrugar, pored ličnih interesa, vodi računa o interesu drugih zadrugara i zadruge.

Zadruga posluje u interesu zadrugara, uvažavajući interese drugih zadruga sa kojima osniva zadrružni savez, na teritorijalnom principu, radi koordinacije i zadovoljavanja zajedničkih interesa na zadrružnim principima i načelima poslovnog morala.

Član 52

Suprotno je zadrružnim principima, interesima zadrugarstva i ovim pravilima da se za područje jedne teritorijalne jedinice osniva više od jednog zadrružnog saveza omladinskih i studentskih zadruga.

Zadrružni savez osnovan za određenu teritorijalnu jedinicu može, saglasno Zakonu i ovim pravilima, imati u svom nazivu oznaku te teritorijalne jedinice i predstavljati zadruge, samo ako u

svom članstvu ima više od polovine zadruga upisanih u zadružni registar sa sedištem u toj teritorijalnoj jedinici koja je naznačena u nazivu saveza.

Savezi osnovani na nižem nivou teritorijalnog organizovanja dužni su da sarađuju i usaglašavaju rad i delovanje sa savezom osnovanim na višem nivou teritorijalnog organizovanja, radi obezbeđenja jedinstvenog sistema predstavljanja, organizovanja, rada, stručnog i drugog informisanja svih zadruga.

Član 53

Studentsko omladinski zadružni savez Srbije povezuje, štiti i zastupa interese svih omladinskih i studentskih zadruga pred nadležnim državnim i drugim organima i vrši javna ovlašćenja utvrđena Zakonom (zadružna revizija, opšta pravila, zadružni registar i zadružna statistika), radi obezbeđenja jedinstva sistema zadrugarstva i jednakih uslova za rad i razvoj svih omladinskih i studentskih zadruga u Srbiji.

Član 54

Savez osnovan na višem nivou teritorijalnog organizovanja može, radi racionalnijeg i ekonomičnijeg poslovanja obavljati stručne, informativne i druge poslove za saveze osnovane na nižem nivou teritorijalnog organizovanja.

Član 55

Sredstva za rad saveza obezbeđuju članice saveza uplatom članarine.

Član 56

Sredstva za obavljanje zadružne revizije i vršenje drugih javnih ovlašćenja od strane nadležnog saveza, obezbeđuju sve omladinske i studentske zadruge uplatom zadružnog doprinosa ili na drugi način, u skladu sa aktom Saveza i jedinstvenom metodologijom, iz člana 48. ovih pravila.

Član 57

Suprotan je zadružnim principima i ovim pravilima svaki oblik nelojalne konkurencije između zadrugara, zaposlenih u zadruzi, zadruga i saveza.

Član 58

Zadrugari, zaposleni u zadrugama, zadruge i savezi dužni su da se u svom radu i međusobnim odnosima pridržavaju Zakona, ovih pravila i normi poslovnog morala, vodeći računa da se drugom ne nanese materijalna ili moralna šteta, ne naruši lični i kolektivni ugled, te da se štiti i uvažava interes svih u sistemu zadrugarstva.

Član 59

Nije u skladu sa zadružnim principima i ovim pravilima da zadrugari, zadruge i savezi vode sudske sporove i javnu polemiku sa svojim članovima ili međusobno, pre nego što iscrpe sve druge mogućnosti da nastali spor reše dogovorom, putem zadružne arbitraže, suda časti i zadružne revizije.

Član 60

Zadrugari, zaposleni u zadruzi, zadruge i savezi dužni su da, odgovorno i savesno, predstavljaju i štite interese zadrugara, zadruge, saveza i zadrugarstva u celini.

Član 61

Zadruge i savezi su dužni da preduzmu odgovarajuće mere, radi sprečavanja pojava kojima se nanosi šteta i ugrožava ugled i interes zadrugarstva kao celine.

7. Zadružna arbitraža i Sud časti

Član 62

Zadrugari, zadruge i savezi staraće se da ne dođe do međusobnih sporova.

Član 63

Za rešavanje sporova u zadruzi i savezima može se organizovati arbitraža, a u Savezu - Sud časti.

Član 64

Arbitraža u zadruzi rešava sporove između zadrugara i sporove između zadrugara i zadruga.

Arbitraža rešava sporove, ako je to predviđeno pravilima zadruga.

Sastav i organizacija arbitraže iz stava 1. ovog člana, način izbora i postupak u stvarima iz nadležnosti arbitraže utvrđuje se opštim aktom zadruga.

Član 65

Arbitraža u zadružnom savezu rešava:

- 1) sporove između zadrugara i zadruga ako se spor nije mogao rešiti u zadruzi;
- 2) sporove između zadruga;
- 3) sporove između zadruga i saveza.

Arbitraža rešava sporove ako je to predviđeno pravilima saveza.

Nadležnost, sastav i organizacija arbitraže iz stava 1. ovog člana, način izbora i postupak iz nadležnosti arbitraže, utvrđuju se opštim aktom saveza.

Član 66

Sud časti odlučuje o povredama odredbi ovih pravila, zadružnih principa, o nelojalnoj konkurenciji, o povredama moralnih normi poslovanja i o narušavanju interesa zadružnog sistema kao celine.

Sud časti odlučuje i o neizvršavanju obaveza zadruga prema Savezu.

Nadležnost, sastav i organizacija suda časti, način izbora i postupak u stvarima iz njegove nadležnosti utvrđuju se opštim aktom koji donosi Savez.

Sud časti može izreći:

- 1) opomenu;
- 2) javnu opomenu;
- 3) opomenu pred podnošenje prijave za pokretanje postupka od strane nadležnog inspekcijskog ili drugog državnog organa;
- 4) pokretanje postupka za zaštitu zadružnog imena i za brisanje iz registra.

Odluke Zadružne arbitraže i Suda časti se javno objavljuju.

8. Zadružni registar i zadružna statistika

Član 67

Zadružni registar i zadružnu statistiku vodi Savez.

Član 68

Sve zadruge i savezi obavezni su da, po metodologiji i rokovima koje utvrdi Savez, blagovremeno dostavljaju tačne i potpune podatke od značaja za vođenje zadružnog registra i zadružne statistike.

Podaci koje zadruga označi poslovnom tajnom ne mogu se davati trećim licima, bez saglasnosti zadruge.

Savez je obavezan da najmanje jedanput godišnje podnese izveštaj resornom ministarstvu, Agenciji za privredne registre, Poreskoj upravi i drugim nadležnim organima, o zadrugama koje ne izvršavaju obavezu propisanu ovim članom.

Spisak zadruga za koje ne postoje uredni podaci u zadružnom registru i zadružnoj statistici, kao i zadruga koje se nisu podvrgle vršenju Zadružne revizije shodno Zakonu, može biti i javno objavljen.

9. Zadružna revizija

Član 69

Studentsko omladinski zadružni savez Srbije obezbeđuje obavljanje zadružne revizije svih omladinskih i studentskih zadruga, na način utvrđen Zakonom i pravilima o zadružnoj reviziji.

Zadružna revizija je obavezna za sve zadruge.

Član 70

Zadruge i zadružni savezi su dužni da obezbede sredstva, podatke, dokumenta i druge uslove za vršenje zadružne revizije.

Član 71

Revizijski savez je dužan da podnese prijavu nadležnom organu za pokretanje postupka ako, na osnovu izveštaja o zadružnoj reviziji, oceni da je učinjeno:

- 1) krivično delo;
- 2) privredni prestup;
- 3) prekršaj.

Pod prekršajem se smatra i kada zadruga učini povredu odredbi Opštih pravila.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72

Generalni sekretar Saveza stara se o sprovođenju ovih pravila i daje odgovarajuća uputstva i stručna mišljenja.

Član 73

Omladinske i studentske zadruge su dužne da usaglase svoju organizaciju, poslovanje i opšte akte sa ovim pravilima.

Član 74

Postojeće zadruge su dužne da potvrdu o upisu u zadružni registar dostave državnom organu, zadružnom revizoru, poslodavcu ili drugom organu i organizaciji.

Savez može da objavi podatke o zadrugama koji nisu označeni kao poslovna tajna, a koji su od interesa za zadruge i zadružni sistem.

Član 75

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

Samostalni član Opštih pravila o izmenama i dopunama Opštih pravila omladinskog i studentskog zadrugarstva

("Sl. glasnik RS", br. 47/2010)

Član 37

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku RS".